

тексті сталості і поза нею» [4, с. 119]. А це, в свою чергу, актуалізує питання екологічної освіти громадян.

1. Комарницький В.М., Шевченко В.І., Єлькін С.В. Екологічне право: Навч. посібник. - К.: Центр навч. літ-ри, 2006. - 224 с.
2. Петров В.В. Экологическое право России: Учебник для вузов. — М.: Бек, 1996. — 458 с.
3. Лисицын Е.Н. Охрана природы в зарубежных странах. — М.: Агропромиздат, 1987. — 258 с.
4. Васильева М.И. Публичные интересы в экологическом праве. — М.: Изд-во МГУ, 2003.- 256 с.

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИКО-САНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Кернякевич-Танасійчук Ю. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри трудового, екологічного
та аграрного права Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
м. Івано-Франківськ, Україна*

Серед найважливіших соціальних прав людини Конституція України у ст. 49 закріплює право кожного на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Право на охорону здоров'я в обсязі, встановленому Основами законодавства України про охорону здоров'я, за винятком обмежень, передбачених законом, включено також до переліку основних прав засуджених, визначених у ч. 1 ст. 8 Кримінально-виконавчого кодексу України.

Охорона здоров'я забезпечується системою медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних заходів, а також поєднанням безоплатних і платних форм медичної допомоги. Засудженому гарантується право на вільний вибір і допуск лікаря для отримання медичної допомоги, у тому числі за власні кошти. Засуджені, які мають розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи інших одурманюючих засобів, можуть за їх письмовою згодою пройти курс лікування від зазначених захворювань [1].

Під медико-санітарним забезпеченням засуджених до позбавлення волі розуміють створення необхідних умов тримання засуджених для задоволення їх потреб в їжі, одязі, житлі, медичному обслуговуванні. Іншими словами, мова йде про мікросоціальні умови відбування покарання, які забезпечують нормальне з фізіологічної точки зору існування людини в місцях позбавлення волі [2, с. 168].

Беззаперечно, що в першу чергу забезпеченню реалізації права на охорону здоров'я сприяють заходи щодо організації охорони здоров'я та медико-санітарного забезпечення засуджених до позбавлення волі, які проводяться закладами охорони здоров'я, що перебувають у системі Державної пенітенціарної служби України.

Станом на 1 березня 2016 року у системі Державної пенітенціарної служби України діють 132 заклади охорони здоров'я, з них: медичних частин в установах виконання покарань – 79; медичних частини в слідчих ізоляторах – 29; медичних частин у виховних колоніях – 6; лікарень – 18, з них: 8 туберкульозних лікарень; 9 багатопрофільних лікарень (у тому числі лікувальний заклад для надання медичної допомоги інвалідам при ВК-45 Дніпропетровська область); 1 – лікувальний заклад психіатричного профілю (ВК-20 Запорізька область). Перелік закладів охорони здоров'я вказаний без урахування таких, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях [3].

Попри розгалужену структуру закладів охорони здоров'я, що функціонують у кримінально-виконавчій системі нашої держави продовжує існувати ряд невирішених проблем у цій сфері, які в свою чергу призводять до порушення права засуджених на охорону здоров'я.

Чимало порушень стосується питань своєчасності звільнення засуджених від праці і початку лікування, відсутності в медчастинах установ необхідних фахівців і ліків, своєчасності обстеження на предмет встановлення інвалідності, цілодобового доступу хворих до якісної питної води, проблем з отримання медпрепаратів від родичів засуджених тощо [4, с. 424].

На проблеми охорони здоров'я та медико-санітарного забезпечення засуджених вказано і в Концепції державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України [5]. На основі аналізу названої Концепції можна виділити наступні проблеми в цій сфері.

По-перше, з огляду на значну кількість засуджених, хворих на соматичні та психічні захворювання, поширення серед засуджених інфекційних хвороб, насамперед туберкульозу та ВІЛ/СНІДу, залишається гострою проблема забезпечення таких засуджених належною медичною допомогою.

По-друге, заклади охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України не відповідають вимогам державних буді-

вельних норм, в установі та епідемічне благо

По-третє, медична жавної кримінально-викі льно застаріле, не відпов що перешкоджає діагнос

По-четверте, неді санітарного обслуговув нання покарань та слідч необхідному обсязі про дання належної медично

Крім того незадо конання покарань прояс чного персоналу закла, виконавчої служби Укр лектованості медичних

За таких умов пе видатків на удосконале позбавлення волі, а сам лікувальних корпусак медичних закладів кри ним обладнанням, а та забезпечення медичног

1. Кримінально-вик 1129-IV [Електронний Режим доступу до док.
2. Пустовалов А. Р. Н. Правовое регулиро печення осужденных / Вып. 3 (Экономика и п
3. Довідка щодо орга безпечення (станом на С до док. : <http://kvs.gov.ua>
4. Стулов О. О. М обмеження та позбавл Форум права. – 2014. –
5. Про Концепцію жавної кримінально-в України від 8 лист. 20 сайт Верховної Рад <http://zakon2.rada.gov.u>

вільних норм, в установах виконання покарань не забезпечується санітарне та епідемічне благополуччя.

По-третє, медичне обладнання у закладах охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України амортизувалося та морально застаріле, не відповідає сучасному стану розвитку науки і техніки, що перешкоджає діагностуванню та подальшому лікуванню хворих.

По-четверте, недостатній рівень фінансування заходів медико-санітарного обслуговування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, не дає можливості проводити в необхідному обсязі протиепідемічні заходи, а також забезпечувати надання належної медичної допомоги.

Крім того незадовільний рівень фінансування всієї системи виконання покарань проявляється і в невисоких заробітних платах медичного персоналу закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України, що в свою чергу призводить до неуплектованості медичних закладів спеціалістами різного профілю.

За таких умов першочерговим завданням держави є збільшення видатків на удосконалення системи охорони здоров'я засуджених до позбавлення волі, а саме: на покращення умов тримання засуджених у лікувальних корпусах установ виконання покарань; на облаштування медичних закладів кримінально-виконавчої системи сучасним медичним обладнанням, а також на підвищення матеріального і соціального забезпечення медичного персоналу.

1. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 лип. 2003 р. № 1129-IV [Електронний ресурс] / Офіц. сайт Верховної Ради України // Режим доступу до док. : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>

2. Пустовалов А. Р., Пономарев С. Б., Горохов М. М., Лукашев В. Н. Правовое регулирование и организация медико-санитарного обеспечения осужденных // Вестник Удмуртского университета. – 2014. – Вып. 3 (Экономика и право). – С. 168-172.

3. Довідка щодо організації охорони здоров'я та медико-санітарного забезпечення (станом на 01.03.2016) [Електронний ресурс] // Режим доступу до док. : <http://kvs.gov.ua/zmi/MedSt01032016Nad100320161004-2.pdf>

4. Стулов О. О. Медико-санітарне обслуговування засуджених до обмеження та позбавлення волі: проблеми забезпечення законності // Форум права. – 2014. – № 2. – С. 423-427.

5. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України : указ Президента України від 8 лист. 2012 р. № 631/2012 / [Електронний ресурс] / Офіц. сайт Верховної Ради України // Режим доступу до док. : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/631/2012>